

Söndagen för Domssöndagen

Predikan 2023-11-19, distansgudstjänst

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-Lutherska Kyrkan i Sverige

I Guds, Faderns, + Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Bön: Vi tackar dig, käre himmelske Fader för löftet om din Sons återkomst på den yttersta dagen. Undervisa oss nu genom ditt ord och din Ande och gör så att den dagen inte kommer över oss som en tjuv om natten och finer oss i otrons tillstånd. Bevara oss i tron genom din stora nåd och skydda oss från att avfalla från dig. Genom vår Herre och Frälsare, Jesus Kristus. Amen.

Dagens ämne: *Vaksamhet*

Epistel: 2 Petr. 3:18-11 *Nya himlar och en ny jord*

Evangelium: Matt. 25:1-13 *Visa och fåvitska jungfrur*

Predikotext: 3 årg. Matt. 24:35-44 *Den yttersta dagens oväntade inbrott.*

Jesus sade: 35 Himmel och jord ska förgå, men mina ord ska aldrig förgå. 36 Men den dagen eller stunden känner ingen: inte himlens änglar, inte ens Sonen, ingen utom Fadern.

37 Så som det var under Noas dagar, så ska det vara när Människosonen kommer. 38 Under dagarna före floden åt de och drack, de gifte sig och blev bortgifta ända till den dag då Noa gick in i arken, 39 och de visste ingenting förrän floden kom och ryckte bort dem alla. Så ska det bli när Människosonen kommer.

40 Då ska två män vara ute på åkern. Den ene ska tas med, den andre lämnas kvar. 41 Två kvinnor ska mala vid kvarnen. Den ena ska tas med, den andra lämnas kvar. 42 Var därför vakna, för ni vet inte vilken dag er Herre kommer.

43 Men det förstår ni att om husägaren visste när på natten tjuven kom, då hade han hållit sig vaken och inte låtit någon bryta sig in i hans hus. 44 Var därför beredda också ni, för i en stund när ni inte väntar det kommer Människosonen.

Denna dags texter handlar om andlig vaksamhet. Evangeliet om de tio jungfrurna visar oss, att när Jesus kommer tillbaka är inte alla beredda. Alla tio jungfrurna hade från början både olja och lampor och väntade på brudgummens ankomst. Det är en bild av den kristna kyrkan. Lamporna betecknar Guds ords ljus, som leder varje kristen. En sann kristen leds själv av ordet och vill även vittna om det för andra människor. Oljan är tron som den helige Ande skänker varje kristen genom evangelium och sakramenten. Det sorgliga och allvarliga i texten är att inte alla jungfrurna hade kvar av sin olja. Fem av dem saknade oljan, och när brudgummen kom var de inte beredda att möta honom. Detta betecknar att somliga kristna har avfallit från sin tro. Till det yttre liknar de de sanna kristna, som har Guds ord och sakrament och som väntar på att Kristus skall komma tillbaka. Men de fåvitska (oförståndiga) jungfrurna har förlorat sin tro. De är sådana som Jesus talar om på ett annat ställe i sin liknelse om såningsmannen. Jesus talar där om tre grupper som inte trodde sina hjärtan.

Grupp 1: De som hör ordet om riket men inte förstår det. Då kommer den onde och rycker bort det som såddes i deras hjärta.

Grupp 2: De som hör ordet och genast tar emot det med glädje, men inte har någon rot inom sig utan bara tror för en tid. När de möter lidande eller förföljelse för ordets skull så kommer de genast på fall.

Grupp 3: De som hör ordet, men världsliga bekymmer och bedräglig rikedom kväver ordet så att det blir utan frukt.

Alla dessa har fått Guds ord utsått i sina hjärtan, men de är inte några sanna kristna. Den första gruppen förstod aldrig ordet rätt, och djävulen hindrade dem från att komma till tro och tog bort ordet i deras hjärtan. Men de andra grupperna blev verkligen kristna helt och fullt. Men de i den andra gruppen trodde bara till en tid, står det. Det berodde på motstånd, lidande och förföljelse för ordets skull. När kristendomens fiender hånar oss eller när den falska kyrkan förkastar vår bibeltro är risken stor att vi bara tror till en tid och sedan blir som de oförståndiga jungfrurna. Vår olja har då tagit slut. Istället för att hålla fast vid bekännelsen viker vi undan. Så slipper vi hån och förföljelse. Vi lever då inte längre av evangelium, utan har på nytt låtit lagen och gärningarna ta överhanden. Så har tron slocknat och vi har avfallit från den sanna tron på Kristus.

Men detta kan också ske genom vardagens världsliga bekymmer och rikedomens bedrägliga lockelser säger Jesus om dem som tillhör den tredje gruppen. Man blir fångad av allt som hör till detta livet och begäret efter ägodelar, rikedom och berömmelse tar över.

Vi skall nu inte tro att alla som avfaller är medvetna om det. Vi ser detta av de oförståndiga jungfrurnas exempel. När ropet om brudgummens ankomst kommer vill de verkligen möta brudgummen. Men först då märker de att oljan har tagit slut. Så kommer det att bli för många som till ett yttre har det kristna namnet. När Jesus så kommer tillbaka kommer han att säga om dem: Jag känner er icke.

I vår predikotext om den yttersta dagen framhåller Jesus först med stor skärpa att ingen någonsin kan veta när den dagen kommer. Tyvärr har ändå många svärmiska personer med hjälp olika bibliska profetior försökt att räkna ut tidpunkten för den yttersta dagen. Så gjorde till och med den lärde och fromme lutherska teologen Albrecht Bengel (1687-1752). Men han tillhörde den pietistiska riktningen som inte hade samma klarhet som den lutherska ortodoxin. På reformert håll har många villolärare framträtt och förkunnat vilket år och vilken dag Jesus skulle komma tillbaka. Så blev särskilt år 1844 ett år då många kristna sålde sina ägodelar och samlades på ett högt berg för att ta emot Jesus. Sådana profetior blev orsaken till att det s.k. adventistsamfundet bildades och senare att också Jehovas vittnen uppstod. Ett liknande fenomen idag är när många bibeltroende felaktigt tolkar profetiorna som om judarnas återkomst till Israels land skulle vara ett tecken på vad som skall ske i den yttersta tiden. Dessa profetior handlar om Kristi rike och den frid han ger genom syndernas förlåtelse. Deras föreställningar om staten Israel och ett jordiskt tusenårsrike strider direkt mot Jesu ord i vår text. Om Jesus verkligen skulle komma tillbaka för att regera tusen år på jorden skulle man ju säkert veta när den yttersta domen skulle ske, 1000 år efter Jesu synliga framträdande och regerande i Israel! Alla dessa s.k. kiliastiska idéer strider mot Guds ord. Jesus säger i vår text:

”Men den dagen eller stunden känner ingen: inte himlens änglar, inte ens Sonen, ingen utom Fadern” (v 36).

Jesus ger nu i vår text tre allvarliga varningar för att vi skall vara beredda och vaksamma inför hans återkomst. Vi säger därför:

1. *Kristi återkomst liknas vid Noas tid*
2. *Kristi återkomst sker plötsligt en vanlig arbetsdag*
3. *Kristi återkomst liknas vid tjuvars oväntade inbrott*

1. Kristi återkomst liknas vid Noas tid.

Så som det var under Noas dagar, så ska det vara när Människosonen kommer. Under dagarna före floden åt de och drack, de gifte sig och blev bortgifta ända till den dag då Noa gick in i arken, och de visste ingenting förrän floden kom och ryckte bort dem alla. Så ska det bli när Människosonen kommer. (v 37ff)

Gud hade varnat folket och Noa hade säkert predikat många gånger om att folket måste omvända sig från sina synder och tro på Herren. Det står: *”Herren såg att människornas ondskas var stor på jorden och att deras hjärtans alla tankar och avsikter ständigt var alltigenom onda”* (1 Mos. 6:5). Bygget av den jättelika arken måste ha varit uppenbar för allt folket. Säkerligen hade man hånat Noa för att han var så dum att han byggde en så stor båt på land där det inte fanns något vatten. Men Gud hade sagt till honom: *”Se, jag ska låta floden komma med vatten över jorden för att förgöra alla varelser under himlen som har livsande. Allt på jorden ska förgås.”* (1 Mos. 6:17). Att det ändå fanns en liten församling som trodde på Guds ord förstår vi av att både Noas hustru, hans tre söner och deras tre hustrur gick med Noa in i arken. Om detta skriver också aposteln Petrus i sitt första brev. Han skriver där att den uppståndne Jesus predikade för de otroende människornas andar, för dem som inte trodde Noas predikan. Petrus skriver:

I Anden gick han (Kristus) sedan och förkunnade sin seger för andarna i fångelset, för dem som förr hade vägrat lyssna när Gud väntade tåligt under Noas dagar medan arken byggdes. I den blev några få, åtta själar, frälsta genom vattnet. Efter denna förebild frälser nu dopet också er (1 Petr. 3:19-21).

Det Jesus särskilt betonar i vår text är att allt var som vanligt ända tills Noa gick in i arken. Det står om otrons människor: *”De visste ingenting förrän floden kom och ryckte bort dem alla”* (v. 39). De visste ingenting! Hade de inte hört Guds varningar genom Noa? Hade de inte sett arken? Jo, men de hade inte trott att detta verkligen var Guds ord. Precis så skall det vara när Jesus kommer tillbaka. Människorna på Noas tid åt och drack, gifte sig och levde sina liv som vanligt. Precis så kommer det också att vara när Jesus plötsligt kommer tillbaka till den yttersta domen. Alla varningstecken finns där redan. Den som lyssnar på Guds ords predikan idag kan inte vara ovetande om att Bibeln lär att Jesus plötsligt skall komma tillbaka och att det kan ske när som helst.

2. Kristi återkomst sker plötsligt en vanlig arbetsdag.

Jesus säger i vår text: *”Då ska två män vara ute på åkern. Den ene ska tas med, den andre lämnas kvar. Två kvinnor ska mala vid kvarnen. Den ena ska tas med, den andra lämnas kvar. Var därför vakna, för ni vet inte vilken dag er Herre kommer”* (v. 40-42). Detta ställe visar klart och tydligt att det råder vanliga förhållanden på jorden ända tills den yttersta dagen. Det kommer att vara en vanlig arbetsdag för de flesta, andra kommer att arbeta i hemmet

eller vara lediga eller kanske arbetslösa medan andra sover. Poängen med det Jesus säger är att den yttersta dagen inte skiljer sig anmärkningsvärt från alla andra dagar. På andra ställen talar Jesus om jordbävningar, krig och oro, tecken i rymden och om att den falska förkunnelsen ökar mer och mer. Men vår text visar att dessa varningar är sådana att de flesta människor inte tar dem på allvar. Man fortsätter att leva det jordiska livet både på åkern och vid kvarnen. Det kommer att finnas bönder som sår och skördar och det kommer att finnas kvinnor som bakar bröd. Det Jesus särskilt betonar är att både kristna och icke-kristna kommer att göra detta tillsammans precis som det har varit i alla tider. I det yttre livet har man inte kunnat se skillnaden mellan troende och icke troende människor. Men när Jesus plötsligt kommer blir det uppenbart. De som trott på honom tas med och medan de icke troende får stanna kvar. Det innebär givetvis inte att dessa skulle leva kvar på jorden efter Kristi återkomst. Det är ju fråga om domens dag när Jesus kommer. Det är samma skillnad som mellan de förståndiga och de oförståndiga jungfrurna i evangeliets liknelse. De som hade olja i lamporna är de som tas med in till bröllopet, medan de andra blir kvar utanför.

Här har svärmiska sekter gjort en ohållbar bibeltolkning. De menar att de otroende som lämnas kvar skall få fortsätta att leva på jorden. En dag finner de att en mängd människor plötsligt saknas. Det visar sig så vara de kristna, som nu är borttagna från jorden. De övriga börjar då läsa deras biblar och så uppstår en stor väckelse. Så lär vissa svärmiska sekter. Denna uppfattning har också spritt sig inom många samfund. Men ingenting i Bibeln stöder dessa spekulationer. Att de har blivit så populära beror nog på att de ger de kvarvarande människorna ”en andra chans” till omvändelse.

3. Kristi återkomst liknas vid tjuvars oväntade inbrott

Till sist säger Jesus i vår text: *”Men det förstår ni (väl) att om husägaren visste när på natten tjuven kom, då hade han hållit sig vaken och inte låtit någon bryta sig in i hans hus.” Var därför beredda också ni, för i en stund när ni inte väntar det kommer Människosonen. (v. 43f)*

Tjuvar har alltid funnits. De har en mycket obehaglig vana, nämligen att bryta sig in och stjäla på oväntade tider. Det gäller vanliga inbrottstjuvar som bryter sig in på natten eller när någon är bortrest. Det gäller också vår tids avancerade ekonomiska brottslingar och bedragare som använder sig av mobiler och internet. Man kan plötsligt och oväntat få hela sin identitet kapad och alla tillgångar stulna. Det kan till och med hända att någon skriver sig på din egen bostadsadress och på så sätt gör anspråk på din egendom. Tjuvarnas list och beräkning är stor. De använder all sin energi i det ondas tjänst, och bakom dem står djävulen själv. Det stora problemet är att ingen vet när stölden kommer att äga rum. Husägaren kan inte alltid vara vaken. Han måste leva sitt vanliga liv. Många som blivit av med sin egendom på en resa vittnar om hur snabbt och oväntat det skedde. Plötsligt var alla deras värdesaker borta!

Och det är ju precis som Jesus säger. Om ägaren bara hade vetat i förväg när det skulle ske, kunde han ha varit beredd och tjuven skulle ha åkt fast. Men så är det inte, och det är en oväntade överraskningen som tjuven använder sig av.

Nu använder Jesus sig av detta välkända fenomen för att beskriva den yttersta dagens ankomst. Den kommer som en tjuv om natten. Den kommer plötsligt och

oväntat. Ja, alla försök att beräkna i förväg när det skall ske är fruktlösa. Därför är det både farligt och meningslöst att försöka göra beräkningar i förväg om när Jesus återkomst skall ske. **Att** den kommer att ske är säkert, ty redan när Jesus for upp till himmelen gav änglarna budskapet till apostlarna: ”Galileer, varför står ni och ser mot himlen? Denne Jesus som togs upp från er till himlen, han ska komma tillbaka på samma sätt som ni såg honom stiga upp till himlen.” (Apg. 1:11).

Den stund detta sker är det för sent att omvända sig. De oförståndiga jungfrurnas exempel visar att deras försök att köpa olja efter brudgummens ankomst var omöjligt. De lämnades utanför. Så är vår text en allvarlig varning till bot och bättring. Jesu ord avslutas därför med de allvarliga orden till var och en:

Var därför beredda också ni, för i en stund när ni inte väntar det kommer Människosonen.

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.